

POSTANOWIENIE

20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 20 czerwca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. w B. przeciwko Gminie Świlczy - Zakładowi [...] w Ś.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. w B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z 17 listopada 2022 r., I AGa 102/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że

jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżąca przedstawioną problematykę ujęła w pytaniach: „Kiedy powstaje i rozpoczyna swój bieg 3-letni termin przedawnienia wskazany w art. 442¹ § 1 k.c. roszczenia odszkodowawczego, przy uwzględnieniu sytuacji w której poszkodowanym jest osoba prawna reprezentowana przez wieloosobowy zarząd, w skład którego wchodzi między innymi osoba dopuszczająca się czynu niedozwolonego, w wyniku którego osoba prawna ponosi szkodę? W którym momencie możemy mówić że osoba prawna (w tej sytuacji A.), przy zachowaniu należytej staranności, mogła pozyskać wiedzę o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, kiedy jeden z jej przedstawicieli bierze udział w bezprawnym czynie? W szczególności przyjmując że do rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. konieczne jest kumulatywne spełnienie dwóch przesłanek dowiedzenia się o: szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Czy w sprawie w której mamy do czynienia z czynem niedozwolonym, zaś brak jest prawomocnego wyroku skazującego w procesie karnym, Sąd cywilny jest zobligowany do poczynienia we własnym zakresie starań i rozważań stanu faktycznego sprawy, celem ustalenia czy w sprawie doszło do czynu przestępczego

co uprawniałoby do uwzględnienia okresu przedawnienia 20 lat - zgodnie z art. 442¹ § 2 k.c.?”.

Przedstawione przez skarżącą wątpliwości nie stanowią istotnych zagadnień prawnych. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - nie publ.).

Należy przypomnieć, że Sąd ustalił, iż częściowo roszczenie powódki uległo przedawnieniu. Wskazał, że członkowie zarządu powódki i członkowie rady nadzorczej nie mieli przez szereg lat świadomości co do tego, co dzieje się na gruntach dzierżawionych od powódki i przyjmowali bezkrytycznie wyjaśnienia prezesa, w związku z czym osoby te nie wypełniały swoich podstawowych obowiązków w zakresie kontroli i zarządzania sprawami spółdzielni.

Sąd Najwyższy wyjaśniał, iż art. 442¹ § 1 k.c. wiąże rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia z tytułu czynu niedozwolonego ze stanem świadomości poszkodowanego co do zaistnienia szkody i osoby za nią odpowiedzialnej (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 11 lutego 1963 r. - zasada prawna - III PO 6/62, OSNCP 1964, Nr 5, poz. 87, a także wyrok SN z 24 listopada 1971 r., I CR 491/71, OSNCP 1972, Nr 5, poz. 95). Podkreślono, że nie chodzi o zdobycie przez poszkodowanego całkowicie pewnej wiedzy o tych dwóch podstawowych elementach współkształtujących odpowiedzialność odszkodowawczą, gdyż prowadziłoby to do subiektywizacji tych przesłanek i oceniania ich wyłącznie z punktu widzenia stanu świadomości poszkodowanego, co jest niedopuszczalne. Przez chwilę uzyskania wiedzy o sprawcy należy rozumieć chwilę uzyskania takich informacji, które oceniane obiektywnie, pozwalały z wystarczającą dozą

prawdopodobieństwa, przypisać sprawstwo konkretnemu podmiotowi (postanowienie SN z 4 kwietnia 2018 r., V CSK 544/17).

Ponadto należy przypomnieć, iż - stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[a!]